

Oordeel en verslag Verantwoordingsorgaan over 2021

Inleiding

Het verantwoordingsorgaan (VO) heeft haar oordeel gebaseerd op haar bevindingen in het afgelopen kalender jaar. Voor de vorming van het oordeel is gesproken met de certificerend actuaris, de accountant, de compliance (monitoring) officer, het (dagelijks) bestuur en de raad van toezicht over het gevoerde beleid in 2021 op basis van het bestuursverslag, de jaarrekening en de overige relevante stukken.

Het VO heeft de taak om jaarlijks een oordeel te geven over:

- Het handelen van het bestuur op basis van het jaarverslag, de jaarrekening en andere relevante informatie, waaronder de bevindingen van de raad van toezicht;
- Het door het bestuur uitgevoerde beleid in het afgelopen kalenderjaar;
- De beleidskeuzes die op de toekomst betrekking hebben;
- De naleving van de Code Pensioenfondsen.

Oordeel

Het VO heeft een positief oordeel over het handelen van het bestuur, het gevoerde en voorgenomen beleid en stelt vast dat het bestuur de belangen van alle belanghebbenden in 2021 op een evenwichtige en deskundige wijze heeft afgewogen.

Het VO is van mening dat het bestuur en de organisatie adequaat hebben gereageerd op de uitzonderlijke situatie waarin het fonds, door het voortduren van de coronapandemie heeft moeten functioneren.

Aanbevelingen

Wij blijven aandacht vragen voor het proactief betrekken van deelnemers bij de voortgang op weg naar de invoering van de Wet toekomst pensioenen.

Zorg dat actieve deelnemers, gewezen deelnemers en gepensioneerden inzicht kunnen hebben in de routekaart naar het nieuwe stelsel en de pijlpalen daarin.

Richt de communicatie naar de deelnemers op het geven van inzicht in de gevolgen voor de individuele deelnemer.

Betrek het VO (na de verkiezingen in 2022 sterk van samenstelling veranderd) actief bij de invoering van de Wet toekomst pensioenen. Faciliteer en stimuleer het verwerven van kennis door de leden van het VO.

Besteed veel aandacht aan de communicatie over beleid ten aanzien van toekomstige indexaties, in de transitieperiode tot 1 januari 2026.

Geef extra aandacht aan de ontwikkeling van de premiedekkingsgraad.

Zorg voor een blijvende aandacht voor het beheersen van de kosten, in het bijzonder de kosten van actief beleggen.

Adviezen

Op verzoek van het bestuur heeft het VO in 2021 de volgende adviezen uitgebracht:

- Procedure benoeming opvolger van de heer W.S. Zeverijn als lid van de raad van toezicht, met ingang van 1 juli 2022;
- Voorstellen vaststellen premies 2022.

Over deze onderwerpen heeft het VO een positief advies uitgebracht.

Het VO heeft daarnaast het bestuur geadviseerd:

- De regels voor de beloning van extra activiteiten voor VO leden verder te verduidelijken;
- Voor de verkiezingen van het VO in 2022 een voorlichtingsbijeenkomst voor nieuwe kandidaten te organiseren.

Het bestuur heeft deze adviezen overgenomen.

Het VO heeft het bestuur geadviseerd:

- Schriftelijke informatie te verstrekken over de komende verkiezingen aan die deelnemers die niet beschikken over email.

Het bestuur heeft dit advies niet overgenomen omdat dit niet past binnen de profilering van SPW als een digitaal fonds

Samenstelling en benoeming van het VO

Het VO bestaat uit twaalf leden, waarbij zes leden verkozen zijn door de werknemers en vier door de pensioengerechtigden. Twee leden zijn benoemd op voordracht van de werkgevers. Niet actieven (slapers) zijn niet vertegenwoordigd. Het bestuur heeft niet gekozen voor een vertegenwoordiging vanuit deze groep. Het VO kan zich vinden in deze keuze.

Werkwijze VO

Om vorm en inhoud te geven aan haar taken en bevoegdheden stelt het VO jaarlijks een plan op met activiteiten en focuspunten. In de vergaderingen van het VO wordt - naast door het bestuur gevraagde adviezen - de voortgang van het jaarplan besproken. Met deze wijze van werken bouwt het VO tussentijds het oordeel van het VO over het bestuursbeleid op. Het bestuur en het bestuursbureau faciliteren het VO goed bij haar functioneren. De informatievoorziening is ruimhartig en vragen worden tijdig en adequaat beantwoord. Het VO werkt met commissies, die het voorwerk verrichten voor de VO-vergadering. Deze commissies zijn analoog aan de bestuurscommissies. Inmiddels heeft het bestuur een bestuurscommissie communicatie ingesteld. Het VO heeft besloten de beslissing om ook voor het VO een commissie communicatie te vormen over te laten aan het in 2022 verkozen nieuwe VO.

Opleidings- en kennisniveau

Het VO beschikt, zowel individueel als collectief, over voldoende kennis voor het adequaat uitvoeren van haar taak. SPW stelt middelen ter beschikking voor het verhogen van de kennis van de leden en het volgen van opleidingen, zowel fysiek als online. In 2021 waar door de coronapandemie de fysieke mogelijkheden tot scholing sterk beperkt waren, is het online verwerven van kennis van groot belang geweest. De Wet toekomst pensioenen en de overgang naar het nieuwe stelsel zullen de komende jaren veel kennis en inzet van de leden van het VO eisen. Door een aantal leden van het VO zijn over dit onderwerp webinars van onder andere de Pensioenfederatie gevolgd. Het VO heeft in 2021 een zelfevaluatie gehouden. Deze is begeleid door het bureau Mens en Kennis. Deze zelfevaluatie heeft geleid tot het benoemen van een aantal aandachts- en verbeterpunten voor wat betreft de werkzaamheden van het VO. De resultaten van de zelfevaluatie zijn gedeeld met bestuur en raad van toezicht en besproken met het bestuursbureau.

In 2021 heet het VO alleen online vergaderd. Uiteraard levert dit beperkingen op, maar het heeft zeker het functioneren van het VO niet belemmerd. Naar de toekomst zal kritisch gekeken worden waar fysiek vergaderen noodzakelijk is en waar online vergaderen een goed alternatief is.

Deskundigheidsbevordering van VO leden is en blijft een voortdurend aandachtspunt. Niet alleen gezien de komst van het nieuwe pensioenstelsel, maar zeker ook gezien de steeds onvoorspelbare sociaaleconomische en maatschappelijke omgeving waarin het fonds opereert.

Relatie met de raad van toezicht

Het VO heeft een goede en open relatie met de raad van toezicht. Het VO heeft kennisgenomen van het verslag van bevindingen van de raad van toezicht en kan zich vinden in de aanbevelingen die de raad van toezicht vanuit zijn rol in de organisatie uitbrengt.

In 2021 heeft het VO een bindend voordracht gedaan voor de benoeming van mevrouw R. van Ewijk tot lid van de raad van toezicht.

Door wijziging van de portefeuille van de heer F.J.C Covers in die van aandachtsgebied beleggingsdeskundigheid, was een nieuwe voordracht nodig voor zijn benoeming in relatie tot dit aandachtsgebied. Het VO heeft een bindende voordracht in deze gedaan.

Inhoudelijke aandachtspunten

1) Communicatie

Het VO constateert op basis van de gemeten resultaten van het gebruik en de waardering van de online tools, Helder Overzicht & Inzicht en de Pensioencoach, dat deze modules zeer gewaardeerd worden door de deelnemers. SPW heeft hiermee mooie instrumenten in handen.

Een goede aanzet van de in 2020 geformuleerde pensioenbeloften werd in de communicatie verwerkt. Wel is het VO is van mening dat in 2021 de evaluatie van de pensioenbeloften onvoldoende aan bod is gekomen. Deze evaluatie zal plaatsvinden in 2022. Het VO zal deze evaluatie met belangstelling volgen.

Het VO kan zich goed vinden in de gewijzigde procesgang van het vaststellen van het marketingcommunicatiebeleidsplan, door op uitnodiging van de verantwoordelijke bestuurscommissie mee te doen in de klankbordgroep. Dit wordt toegejuicht.

2) Informatiebeveiliging

Het VO is van mening dat SPW met het risk selfassessment informatiebeveiliging laat zien dat het informatiebeveiliging serieus neemt en voldoet aan de normen van De Nederlandsche Bank (DNB). Wij delen het oordeel dat de beheersmaatregelen effectief zijn.

3) Klachten- en geschillenregeling

Het VO heeft kennisgenomen van het gesprek met de Autoriteit Financiële Markten (AFM) over de klachten- en geschillenregeling, welke door het bestuur als 'positief en constructief' wordt ervaren. De door de AFM geformuleerde aanbevelingen tezamen met de door het bestuur ingezette gedachtevorming over de klachten- en geschillenregeling, zullen wij volgen en wij zien een adviesaanvraag in deze met belangstelling tegemoet.

4) Uitvoeringsorganisatie

SPW heeft na langdurige onderhandelingen een akkoord bereikt met APG ten aanzien van een stapsgewijze daling van de kosten voor het rechtenbeheer en verdient daarmee -namens het VO - een welgemeend compliment.

5) Risicomanagement

Het VO heeft (evenals het bestuur) de beoordeling van de rapportages over risicomanagement gedelegeerd naar de afzonderlijke commissies. Het VO is van mening dat er voldoende aandacht naar verbetering van het risicomanagement is gegaan, waarbij geconstateerd kan worden dat de grip van het bestuur op het risicomanagement - sinds de instelling van het regieoverleg risicomanagement - sterk verbeterd is.

6) Overgang naar nieuwe pensioenstelsel

Het VO constateert dat op de haar in het oordeel 2020 gegeven aanbeveling “de doelgroepen proactief mee te nemen in de ontwikkelingen van de Wet toekomst pensioenen SPW nog weinig heeft geacteerd.

7) Financieel beleid

SPW heeft het prudente, doch ambitieus financieel beleid van voorgaande jaren gecontinueerd. Door dit beleid kon geprofiteerd worden van gunstige omstandigheden op de financiële markten waardoor ruimte ontstond voor een bescheiden toeslagverlening aan gepensioneerden, werkenden en gewezen deelnemers. Toch blijft de achterstand in de indexering verder oplopen, inmiddels bijna 20%.

Het bestuur kan hier niets aan doen; immers, de volatiliteit van de financiële markten, geopolitieke onzekerheden en afhankelijkheid van de regelgeving zijn bepalend hiervoor. We constateren dat het bestuur voldoende aandacht schenkt aan deze onzekerheden.

8) Beleggen

Algemeen

Wij constateren dat SPW zowel absoluut als relatief een goed beleggingsjaar heeft gehad. Het beleggingsbeleid is transparante, met heldere afwegingen tussen rendement en risico.

Maatschappelijk verantwoord beleggen

Het bestuur heeft in 2021 de in 2020 ingezette aanpassingen in het maatschappelijk verantwoord beleggingsbeleid doorgevoerd. Bij de totstandkoming van dit proces zijn diverse stakeholders betrokken. Het bestuur heeft prioriteit gegeven aan belangrijke thema's, zoals klimaatverandering, behoud van biodiversiteit, goed bestuur en respect voor mensenrechten. Mede daardoor behoudt SPW een prominente plek op de ranglijst van de Nederlandse Vereniging van Beleggers voor Duurzame Ontwikkeling (VBDO).

9) Belangenafweging

SPW heeft, overeenkomstig de in de Code Pensioenfondsen neergelegde regels, bij het formuleren en uitvoeren en verantwoorden van het beleggingsbeleid en premiebeleid op evenwichtige wijze rekening gehouden met alle belanghebbenden. Het premie- en toeslagbeleid is in overeenstemming met dat uitgangspunt en is vastgesteld rekening houdend met de financiële positie van het fonds. Wel deelt het VO de zorg van de certificerende actuaire over de ontwikkeling van de premiedekkingsgraad. Zeker in de aanloop naar de Wet toekomst pensioenen. Het is belangrijk dat het bestuur hier extra aandacht aan besteed.

10) Herstelplan en haalbaarheidstoets

Het herstelplan is vastgesteld door het bestuur en goedgekeurd door DNB. We constateren dat het herstel, met name door de gedaalde rente in de voorafgaande jaren, twee jaar langer duurt dan in 2020 voorzien. De resultaten van de haalbaarheidstoets met peildatum 1 januari 2021 voldoen aan de door sociale partners vastgestelde ondergrenzen.

11) Risicomanagement

Het bestuur heeft de Eigen Risico Beoordeling opgesteld. Ook is het project om het risicomanagement op onderdelen te versterken, afgerond. De meeste doelstellingen zijn gerealiseerd. Naar onze mening heeft het bestuur gekozen voor een degelijke aanpak. Ook de raad van toezicht komt tot de conclusie dat de risicobeheersing adequaat is.

12) Kosten vermogensbeheer

Ondanks het in 2020 genomen besluit om actief te beleggen en de daarmee samenhangende kosten te heroverwegen zijn zowel beheer- als prestatievergoedingen gestegen. De laatste kenden bijna een verdubbeling ten opzichte van 2020.

De stijging kan slechts voor een klein deel aan het beleid van actief beleggen toegeschreven worden. Waarbij wel aangetekend moet worden dat actief beleggen in twee van de vier voorgaande jaren niet tot betere prestaties dan de benchmark geleid heeft. De stijging van de kosten is vooral veroorzaakt door de categorieën private equity en hedge funds. Het bestuur is zich bewust van de maatschappelijke discussie over dit onderwerp. Het VO stelt vast dat dit nog niet zichtbaar is in de hoogte van de vergoedingen.

13) Interne beheersing en balansmanagement

Wij hebben de indruk dat bestuur grip heeft op de ontwikkelingen rondom balansmanagement. Dat baseren wij op diverse rapportages, zoals het rapport van bevindingen van de raad van toezicht en informatie van externe toezichthouders en op de relatie tussen het VO en het bestuur. We constateren dat de relatie met de uitvoeringsorganisatie een punt van zorg is. Dit uit zich met name in de kosten voor het vermogensbeheer en de beloning voor de externe managers, de inrichting van het fiduciair management en het overstappen naar meer passief beheer van het vermogen. Het bestuur en de raad van toezicht zijn zich hiervan bewust en hebben hiervoor voldoende aandacht.

Verantwoordingsorgaan SPW
1 juni 2022